

Dosarul nr. 2rci-75/23
2-18168358-01-2rci-17102023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. V. Stratan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, I. Cotorobai, S. Iorgov)

DECIZIE

27 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Tatiana Stoianenco, reprezentată de avocatul Roman Aronov,

în cauza de insolabilitate, intentată la cererea depusă de lichidatorul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.16 (în proces de insolabilitate), Cristina Sacaliuc împotriva terțului poprit Tatiana Stoianenco cu privire la validarea popririi, încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului declarat de Tatiana Stoianenco, reprezentat de avocatul Roman Aronov și restituită cererea de apel depusă de Tatiana Stoianenco, reprezentat de avocatul Roman Aronov împotriva hotărârii din 27 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 29 iunie 2018, Î.M.G.F.L. nr.16 în procedura falimentului, a depus cerere cu privire la validarea popririi față de terțul poprit Tatiana Stoianenco, solicitând validarea creanței și încasarea de la terțul poprit a sumei în mărime de 14 662,01 de lei (f. d. 2-4).

Prin încheierea din 04 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost admisă spre examinare cererea depusă de creditorul Î.M.G.F.L. nr.16, în procedura falimentului cu privire la validarea popririi față de terțul poprit Tatiana Stoianenco (f. d. 16).

Prin hotărârea din 08 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost respinsă cererea lichidatorului Î.M.G.F.L. nr.16, în procedura falimentului, Cristina Sacaliuc împotriva terțului poprit Tatiana Stoianenco cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei pentru consumul serviciilor comunale și energie termică în mărime de 14 662,01 de lei.

S-a desființat poprirea înființată de lichidatorului Î.M.G.F.L. nr. 16 din mun. Chișinău în procedura falimentului Cristina Sacaliuc împotriva terțului poprit Tatiana Stoianenco, în sumă de 14 662,01 de lei.

S-a încasat din contul Î.M.G.F.L. nr.16 din mun. Chișinău în procedura falimentului în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 439, 86 de lei care urmează a fi achitată nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a prezentei hotărârii (f. d. 81, 84-89).

La 14 iulie 2021, prin intermediul oficiului poștal, lichidatorul ÎMGFL nr.16, în procedura falimentului, Cristina Sacaliuc a declarat recurs nemotivat, iar la 28 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, lichidatorul ÎMGFL nr.16, în procedura falimentului, Cristina Sacaliuc reprezentată de avocatul Tatiana Dicusar a declarat recurs motivat împotriva hotărârii din 08 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central (f. d. 90-91, 95-98).

Prin decizia din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost admis recursul declarat de lichidatorul Î.M.G.F.L. nr.16, în procedura falimentului, Cristina Sacaliuc, casată hotărârea 08 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, emisă în cauza civilă intentată la cererea lichidatorului Î.M.G.F.L. nr.16, în procedura falimentului, Cristina Sacaliuc împotriva terțului Tatiana Stoianenco cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei, prin care cererea a fost respinsă, cu restituirea cauzei la rejudecare la Judecătoria Chișinău, sediul Central, în alt complet de judecată (f. d. 107-116).

Prin hotărârea din 27 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost admisă integral cererea depusă de lichidatorul Î.M.G.F.L. nr. 16, în procedura falimentului, Cristina Sacaliuc către terțul poprit Tatiana Stoianenco cu privire la validarea popririi și încasarea sumei de 14 662,01 de lei și a cheltuielilor de judecată pentru publicarea avizului publicitar în sumă de 100 de lei.

S-a validat poprirea înființată de lichidatorul Î.M.G.F.L. nr. 16, în procedura falimentului, Cristina Sacaliuc către terțul poprit Tatiana Stoianenco.

S-a încasat de la terțul poprit Tatiana Stoianenco în beneficiul Î.M.G.F.L. nr. 16, în procedura falimentului, datoria în sumă de 14 662,01 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 100 de lei.

S-a încasat de la terțul poprit Tatiana Stoianenco în beneficiul statului cu titlu de taxă de stat în sumă de 439, 86 de lei (f. d. 153, 155-161).

La 17 iulie 2023, Tatiana Stoianenco, reprezentată de avocatul Roman Aronov a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 27 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea acestuia cu casarea hotărârii instanței de fond (f. d. 164-172).

Prin încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului declarat de Tatiana Stoianenco, reprezentată de avocatul Roman Aronov și restituit apelul declarat de Tatiana Stoianenco, reprezentată de avocatul Roman Aronov împotriva hotărârii din 27 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, ca fiind depus în afara termenului legal (f. d. 178-185).

La 25 septembrie 2023, Tatiana Stoianenco, reprezentată de avocatul Roman Aronov a declarat recurs împotriva încheierii din 12 septembrie 2023 a

Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii contestate cu remiterea spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa de primire a apelului, în același complet de judecată (f. d. 191-197).

În motivarea recursului, a invocat că hotărârea din 27 iunie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Central din motive necunoscute, nu a fost adusă la cunoștința recurentei și avocatului acesteia Aronov Roman, în modul prevăzut de art.236 alin.(4) din Codul de procedură civilă.

A indicat că din materialele cauzei rezultă că, nici Tatiana Stoianenco și nici avocatul acesteia Aronov Roman nu au participat în ședința de judecată din 27 iunie 2023, cu hotărârea contestată Tatiana Stoianenco și avocatul său Aronov Roman au luat cunoștință tocmai la data de 14 iulie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție poștală a ÎS Poșta Moldovei din 14 iulie 2023.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 25 septembrie 2023, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată subliniază că art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă în procedură contencioasă generală, potrivit normelor prevăzute Codul de procedură civilă.

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 27 iunie 2023, fiind public pe portalul instanțelor judecătorești la 30 iunie 2023.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 27 iunie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 28 iunie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 12 iulie 2023 (zi de miercuri).

Materialele cauzei civile atestă că, la 30 iunie 2023, instanța de fond a expedit copia dispozitivului hotărârii la adresa avocatului Aronov Roman, în interesele Tatiane Stoianenco, iar potrivit avizului de recepție se confirmă că acesta a luat cunoștință cu dispozitivul hotărârii instanței de fond, la data de 14 iulie 2023 (f. d. 162).

Luând în considerație aspectele enunțate completul de judecată constată că prima instanță și-a îndeplinit corespunzător obligația pozitivă de înștiințare a părții în proces despre litigiul dedus judecății.

Cererea de apel împotriva hotărârii din 27 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost depusă de avocatul Aronov Roman, în interesele Tatiane Stoianenco la 17 iulie 2023, concomitent solicitând și repunerea în termenul de declarare a apelului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că avocatul apelantului Roman Aronov, drept temei pentru repunerea în termen, a invocat faptul că a făcut cunoștință cu copia dispozitivului hotărârii instanței de fond la 17 iulie 2023, data când a fost recepționat, fapt confirmat prin avizul de recepție.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind juste reținerile instanței de apel, precum că aceste alegații sunt neîntemeiate și nu constituie temei de repunere în termen, or, prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu condiționează începerea curgerii termenului de declarare a apelului din momentul recepționării dispozitivului hotărârii, ci din momentul pronunțării acestuia.

Cu toate acestea însă, apelul nu a fost depus în termenul legal.

Cu referire la argumentele invocate de către recurentă, precum că nu nici aceasta și nici reprezentantul său nu au participat la ședința de judecată a primei instanțe din 27 iunie 2023, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție le va aprecia critic, ca fiind neîntemeiate.

În acest sens, din materialele dosarului rezultă că, avocatul Aronov Roman, în interesele Tatiane Stoianenco a fost înștiințat pentru ședința de judecată din 14 martie 2023 ora 10:30 prin citație, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 134-135).

Potrivit certificatului întocmit de greșierul Judecătorei Chișinău, sediul Central, Iulian Ceban, ședința de judecată fixată pentru 14 martie 2023 ora 10:30, nu a avut loc pe motiv că judecătorul a fost antrenat la seminar în cadrul Institutului Național de Justiției (f. d. 145).

La 14 martie 2023 avocatul Aronov Roman, în interesele Tatiane Stoianenco a fost telefonat de greșierul Judecătorei Chișinău, sediul Central, Iulian Ceban la numărul de telefon XXXXX, și i s-a comunicat despre următoarea ședință de judecată fixată pentru 22 iunie 2023 ora 14:30 (f. d. 147).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 22 iunie 2023 ora 14:33 se atestă că nici terțul propriu Tatiana Stoianenco și nici reprezentantul acesteia avocatul Aronov Roman, fiind înștiințați prin telefon, nu s-au prezentat în ședința de judecată. Cauza a fost examinată în fond, cu întreruperea ședinței pentru pronunțare, până la 27 iunie 2023 ora 14:00.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 27 iunie 2023 ora 14:00 se atestă că nici terțul propriu Tatiana Stoianenco și nici reprezentantul acesteia avocatul Aronov Roman nu s-au prezentat.

În conformitate cu art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Conform art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 12 septembrie 2023, corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit apelul declarat de avocatul Roman Aronov, în interesele Tatiana Stoianenco împotriva hotărârii din 27 iunie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Instanța de recurs notează că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul că în sensul art. 56 alin. (3) și 61 din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Completul de judecată remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenții au neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Tatiana Stoianenco, reprezentată de avocatul Roman Aronov.

Se menține încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de insolvență, intentată la cererea depusă de lichidatorul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.16 (în proces de insolvență), Cristina Sacaliuc împotriva terțului poprit Tatiana Stoianenco cu privire la validarea popririi, încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni